

Placering i häkte av intagen som verkställer fängelsestraff

Anmälan

I en anmälan daterad den 4 december 2003 anförde AA följande. Han avtjänade ett fängelsestraff i anstalten Svartsjö när han häktades, misstänkt för ny brottslighet, och överfördes till häktet Stockholm. Trots att häktningen senare hävdades hölls han kvar i häktet.

Utredning

AA:s behandlingsjournal lånades in och granskades. Av denna framgick bl.a. att AA, med anledning av att han hade häktats, placerades i häktet Stockholm den 30 oktober 2003, att häktningsbeslutet hävdades av Stockholms tingsrätt den 25 november 2003 och att AA förflyttades åter till anstalten Svartsjö den 10 december 2003.

Därefter remitterades ärendet till Kriminalvårdsmyndigheten Stockholm Kronoberg för yttrande.

I sitt remissvar hänvisade kriminalvårdsmyndigheten, genom kriminalvårdschefen BB, till ett yttrande av tf. arbetslagschefen CC och anförde att han inte kunde finna att AA hade fog för sina klagomål. I det återropade yttrandet anförde CC följande.

AA dömdes den 3 juni 2003 av Svea hovrätt till fängelse 10 månader för misshandel och olaga hot, ett straff som började verkställas den 18 augusti 2003. Beslut fattades att AA skulle placeras på anstalten Svartsjö fr.o.m. den 24 september 2003.

Anstalten Svartsjö är en öppen anstalt och har den lägsta säkerhetsklassificeringen när det gäller rymning, möjligheter till differentiering och personaltäthet.

Den 27 oktober 2003 greps AA på Svartsjöanstalten av polisen, misstänkt för våldtäkt på sin flickvän i ett av anstaltens besöksrum. Han anhölls samma dag och häktades den 30 oktober 2003.

Huvudförhandling i målet hölls den 2 december 2003 i Stockholms tingsrätt och dom skulle meddelas den 9 december 2003, en vecka efter huvudförhandlingen. I samband med att huvudförhandlingen avslutades hävdades häktningen. AA ville då åka tillbaka till Svartsjö i avvaktan på domen eftersom han visste att han skulle bli frikänd.

Undertecknad tillsammans med placeringsenheten gjorde bedömningen att Svartsjö inte var någon lämplig placering för klienten om han skulle bli dömd för våldtäkt

utan skulle i sådant fall få en ny anstaltsplacering, på en avdelning anpassad för målgruppen. AA blev kvar på häktet Stockholm i avvaktan på domen.

När domen sedermera föll den 9 december 2003 visade det sig att AA var oskyldig till anklagelsen och han placerades återigen på anstalten Svartsjö den 10 december 2003.

AA gavs tillfälle att yttra sig över remissvaret.

Med anledning av att det förekommit olika uppgifter om när häktningsbeslutet avseende AA upphävdes, inhämtades muntliga upplysningar från Stockholms tingsrätt, varvid framkom att beslutet upphävdes den 25 november 2003.

I beslut den 9 november 2005 anförde *JO Nordenfelt* följande.

Bedömning

Frågan i ärendet är om det fanns någon rättslig grund för att hålla AA i häktet sedan Stockholms tingsrätt den 25 november 2003 upphävt häktningsbeslutet.

Enligt 11 § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. får den som skall förpassas till kriminalvårdsanstalt för att undergå påföljd i anslutning härtill förvaras i allmänt häkte eller polisarrest i avvaktan på beslut om anstaltsplacering eller om det behövs med hänsyn till transportförhållandena.

Bestämmelsen tar i första hand sikte på tiden omedelbart innan en dömd införs i kriminalvårdsanstalt för verkställighet av domen. Bestämmelsen har emellertid i praxis ansetts tillämplig också när en intagen skall överföras från en anstalt till en annan. En sådan utvidgad tillämpning torde dock förutsätta att frågan om ändrad anstaltsplacering har aktualiserats och att förvaringen i häkte sker i avvaktan på beslut i den frågan (se t.ex. JO 1988/89 s. 99).

Kriminalvårdsmyndigheten har i sitt remissvar anfört att AA inte återfördes till anstalten Svartsjö när häktningsbeslutet upphävdes eftersom den anstalten inte ansågs vara en lämplig placering för honom om han skulle komma att dömas i enlighet med det nya åtalet. Frågan om ändrad anstaltsplacering kunde således bli aktuell först den 9 december 2003 när tingsrättens dom skulle meddelas. Vid sådant förhållande kunde enligt min mening AA inte förvaras i häkte med stöd av 11 § lagen om beräkning av strafftid m.m. annat än om det behövdes med hänvisning till transportförhållandena. Jag är mycket kritisk till att myndigheten, i stället för att återföra AA till anstalten, utan rättsligt stöd höll honom kvar i häktet efter den 25 november 2003.